

Rugstreeppadden in Middelburg

Bescherming populatie succesvol

Rugstreeppadden midden in de stad Middelburg? Ja, dat lees je goed. In Middelburg leeft een populatie rugstreeppadden in een stadspark. Om te begrijpen hoe het zit moeten we een terug in de tijd. Tot begin jaren '50 was het gebied, Molenwater genaamd, een exercitieterrein van defensie. Waarschijnlijk waren de rugstreeppadden toen al aanwezig. In 1954 werd rondom het Miniatuur Walcheren aangelegd. Het park bestond uit miniatuurbouwwerken van op Walcheren gelegen dorpen en steden zoals kerken, stadhuizen, duingebieden en waterlopen zoals de Bolwerken aan de vesten in Middelburg. Dit alles werd aangeboden aan de burgers van Walcheren ter gelegenheid van de wederopbouw na de Tweede Wereldoorlog. De miniatuurwaterlopen werden iedere winter schoongemaakt en van vers water voorzien. En dat is precies waar de rugstreeppad als pionier blij van wordt. De padden die hier voorkwamen hadden dus in dit Miniatuur Walcheren een perfecte plek om te leven. De populatie rugstreeppadden werd door Catharina van der Slikke opgemerkt en vanaf 1970 zette zij zich in voor de soort. Zo onderhield ze nauwe contacten met de beheerder van het park om werkzaamheden (maaien, snoeien, schoonmaken van de waterlopen e.d.) uit te laten voeren op – voor rugstreeppadden – juiste perioden. Catharina telde ook jaarlijks het aantal eisnoeren om te volgen of de populatiegrootte veranderde.

In 2008 verhuisde Miniatuur Walcheren naar de rand van Middelburg en bleef een park achter met funderingsresten en waterlopen. De gemeente Middelburg wilde er een schouwburg

Roepende rugstreeppadman. (Foto: Peter Sneltsjes)

Paartje rugstreeppad tijdens het afzetten van eitjes.
(Foto: Peter Sneltsjes)

bouwen. Catharina gaf aan dat dit niet kon vanwege de beschermde status van rugstreeppadden. Naar aanleiding hiervan is een amfibieënwerkgroep Molenwater van KNNV-Afdeling Walcheren opgericht waarin naast Catharina ook Patroesjka Sterk, Kees Musters en ondergetekende zitting namen om voor de belangen van de rugstreeppadden op te komen.

Na vele gesprekken met de gemeente en omwonenden ging het schouwburgplan niet door en is besloten er een stadspark van te maken. Het moest een park worden voor jong & oud en mens & dier, waaronder de rugstreeppad. Er zouden drie betonnen lenzen worden aangelegd zodat de padden zich er konden voortplanten. De gehele ruimtelijke inrichting zou een jaar duren. Voor die periode werden tijdelijke wateren en schuilplekken voor de rugstreeppad aangelegd, wat met hekken werd beschermd tegen het publiek. En belangrijk, de uitvoerders kregen training in het herkennen van rugstreeppadden en instructies wat te doen bij het aantreffen van de padden. Zo konden ook tijdens de werkzaamheden rugstreeppadden hun eisnoeren afzetten. Na oplevering in 2021 telden we de eerste eisnoeren in een betonnen lens die we inmiddels Calamitaschaal noemen. Het jaar erop volgde een dip in het aantal eisnoeren, maar dat trok gelukkig weer bij. In 2024 werden ruim 35 eisnoeren geteld en we vermoeden dat er in het park tussen de 50 en 70 volwassen rugstreeppadden leven. Het is bijzonder dat in een stadspark, waar dag en nacht mensen komen, een rugstreeppaddenpopulatie zich weet te handhaven. De amfibieënwerkgroep heeft een goede verstandhouding met de gemeente Middelburg waardoor we gezamenlijk de rugstreeppad hier weten te beschermen.

Peter Sneltsjes

Voorzitter Amfibieënwerkgroep Molenwater, KNNV Walcheren